

Hoofdpijn bij kinderen

THEMA dagen 2010
Drs. M.C.G. Beeren. Kinderarts
H.C. Stael. Semi-arts
St. Anna ziekenhuis, Geldrop

Inhoudsopgave

- Epidemiologie
- Kinderen met hoofdpijn
- Multidisciplinair carrousel
- Behandeling:
 - Medische factoren
 - Psychologische factoren
 - Algemene adviezen
 - Medicatie misbruik
- Take home messages

Epidemiologie

- Primaire hoofdpijn¹
 - Lifetime prevalentie: 97%
 - Prevalentie laatste jaar: 92%
 - Prevalentie afgelopen week: 47%
 - Prevalentie dag: 24%
- Secundaire hoofdpijn²
 - 15-20% jonge patienten met klacht hoofdpijn

Epidemiologie II

- Migraine³:
 - 1 jaars prevalentie: 11%-17%
- Spierspanningshoofdpijn (SSH)³:
 - 1 jaars prevalentie: 9,8%-23%

Kinderen met hoofdpijn

- Hoofdpijn:
 - Na gastro-intestinaal en locomotorische klachten meest voorkomend probleem⁴
- Medicatie:
 - Analgetica en antimigraine middelen: 54,5%⁵
 - Medicatie overgebruik tot 20%⁶

Kinderen met hoofdpijn

■ Qol:

- Depressie, angst en slaapstoornissen
 - Predisponerende factor⁶
 - Gevolg van hoofdpijn⁷
- Schoolverzuim: 41% over jaar¹
- Qol → kinderen met kanker⁸

■ Volwassenen:

- Migraine bij kinderen → >50% volwassen leeftijd⁹

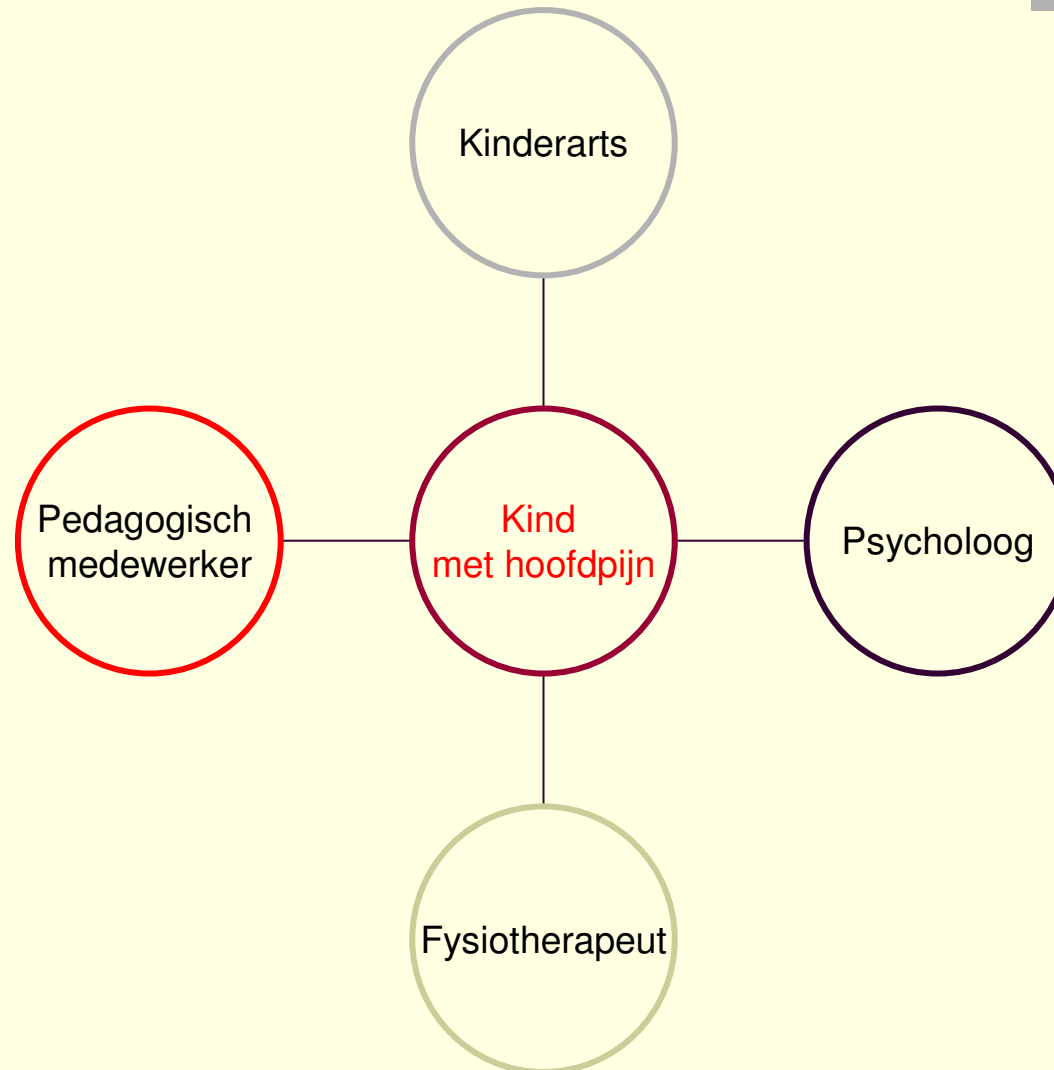
Kinderen met hoofdpijn

- Moeilijk bij kinderen goed te diagnosticeren
- Vooral jonge kinderen moeilijk klachten beschrijven
- Veel beïnvloedende factoren spelen mee
 - Precipiterende factoren
 - Predisponerende factoren
 - Verergerende factoren

Multidisciplinaire carrousel

Multidisciplinaire carroussel II

Onderzoek

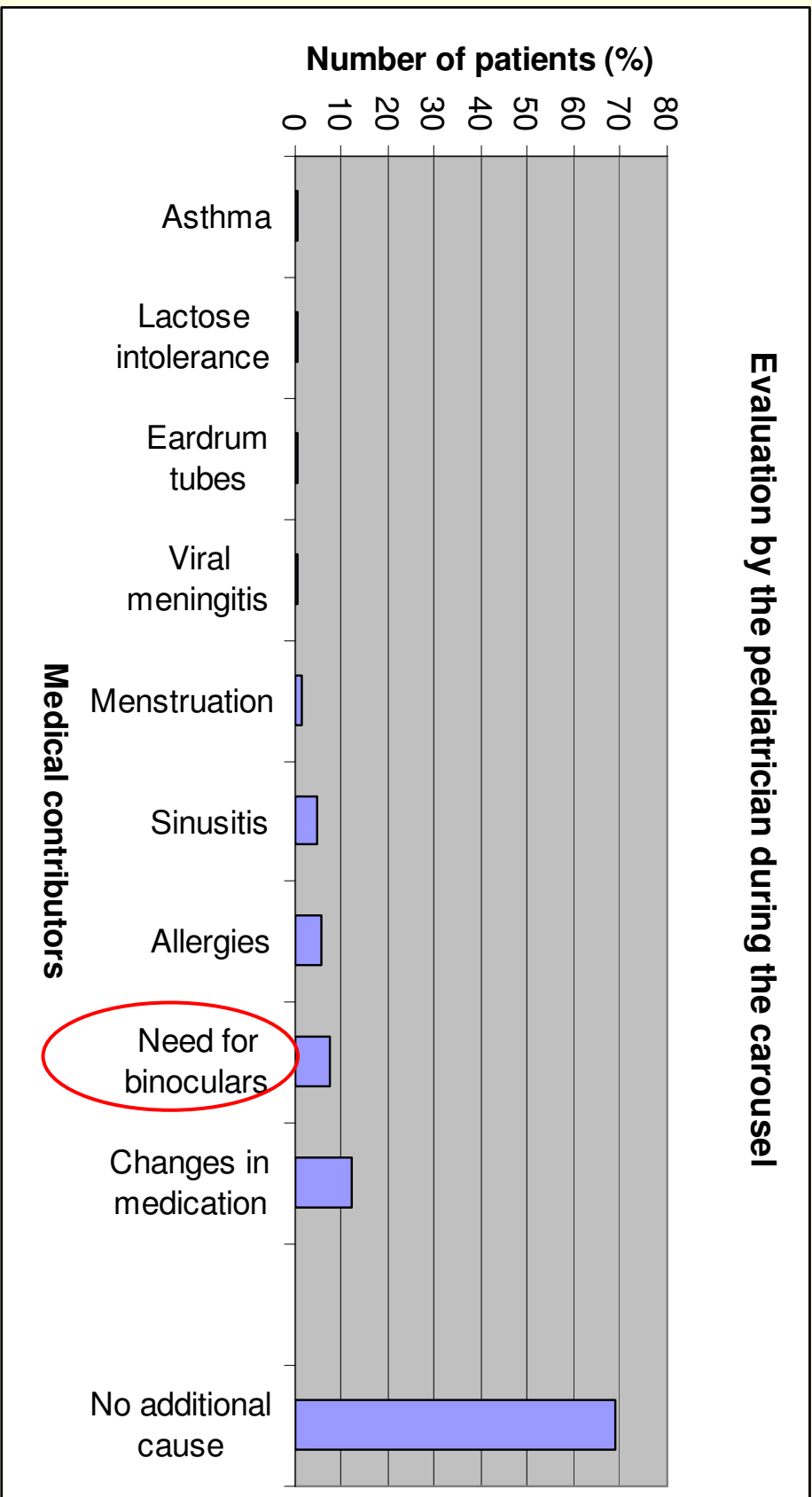
- 157 patiënten
- Carrousel
 - Kinderarts
 - Fysiotherapeut
 - Psycholoog/pedagogisch medewerker
- Onderzoek hoofdpijn gerelateerde factoren
- Behandeling factoren
 - 76,44% goede/betere uitkomst

Behandeling kinderen met hoofdpijn in de huisartsenpraktijk

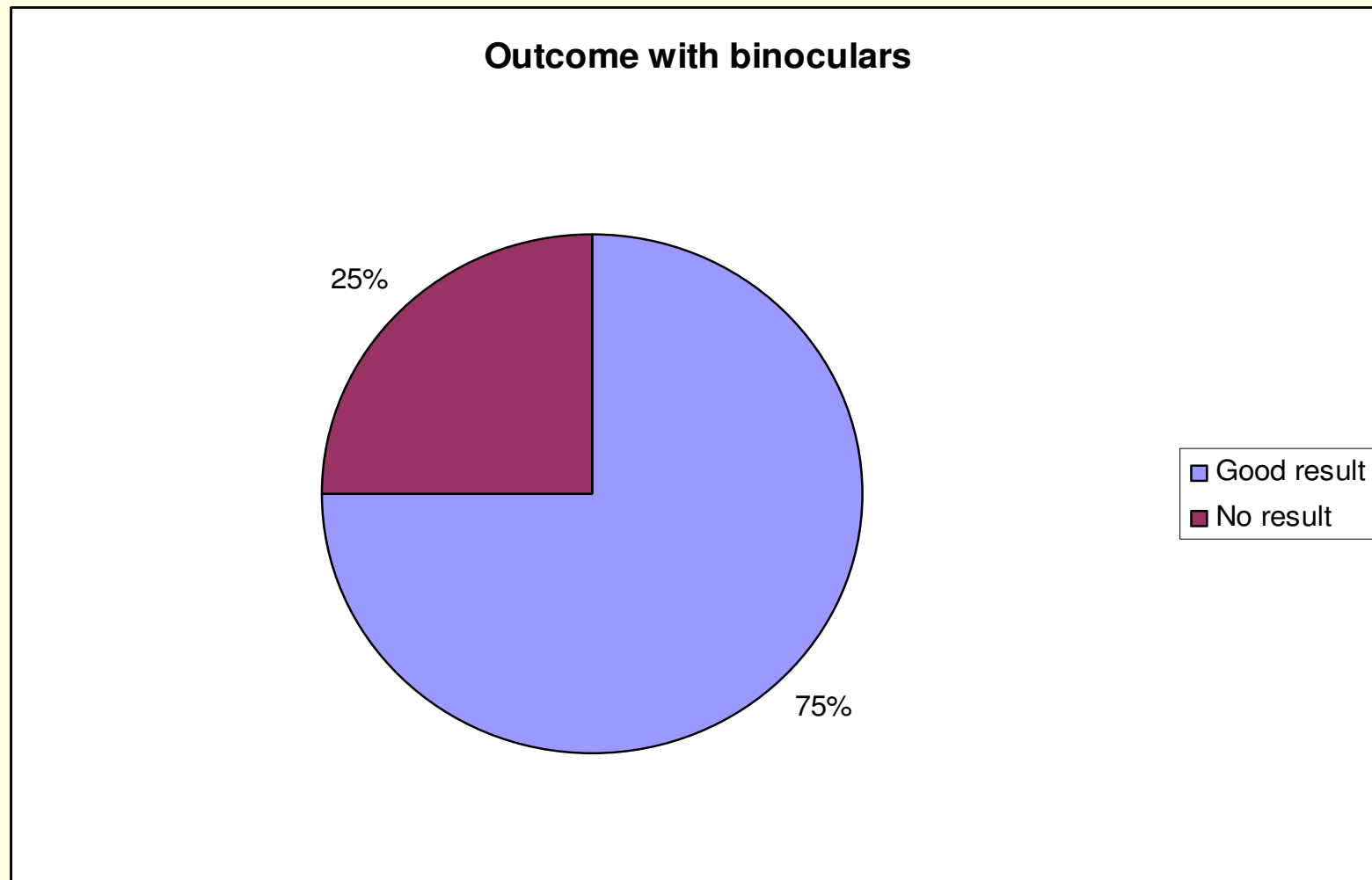
Adviezen na aanleiding multidisciplinaire
carrousel

Medische factoren

Evaluation by the pediatrician during the carousel

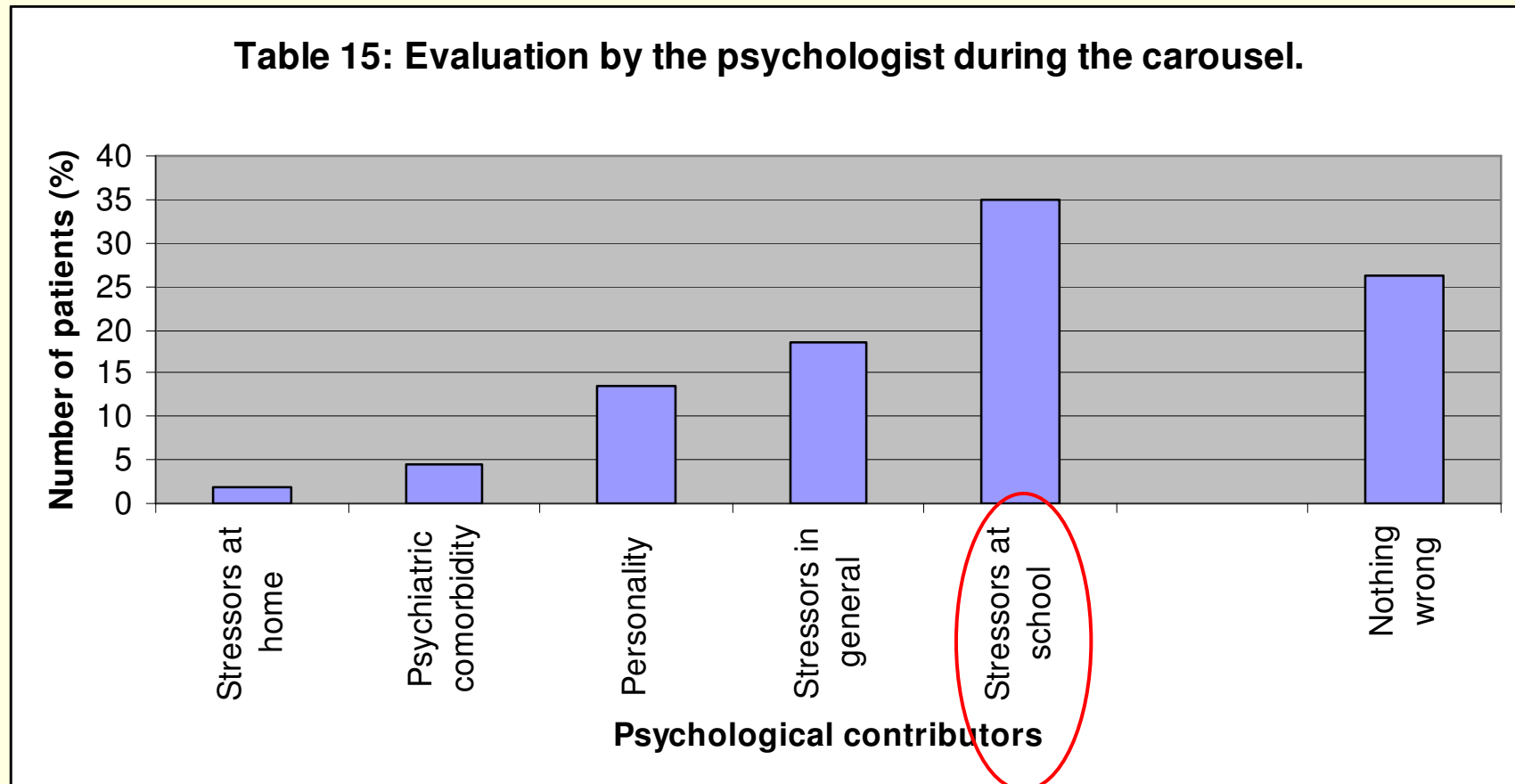

Onderzoek op medisch gebied door huisarts

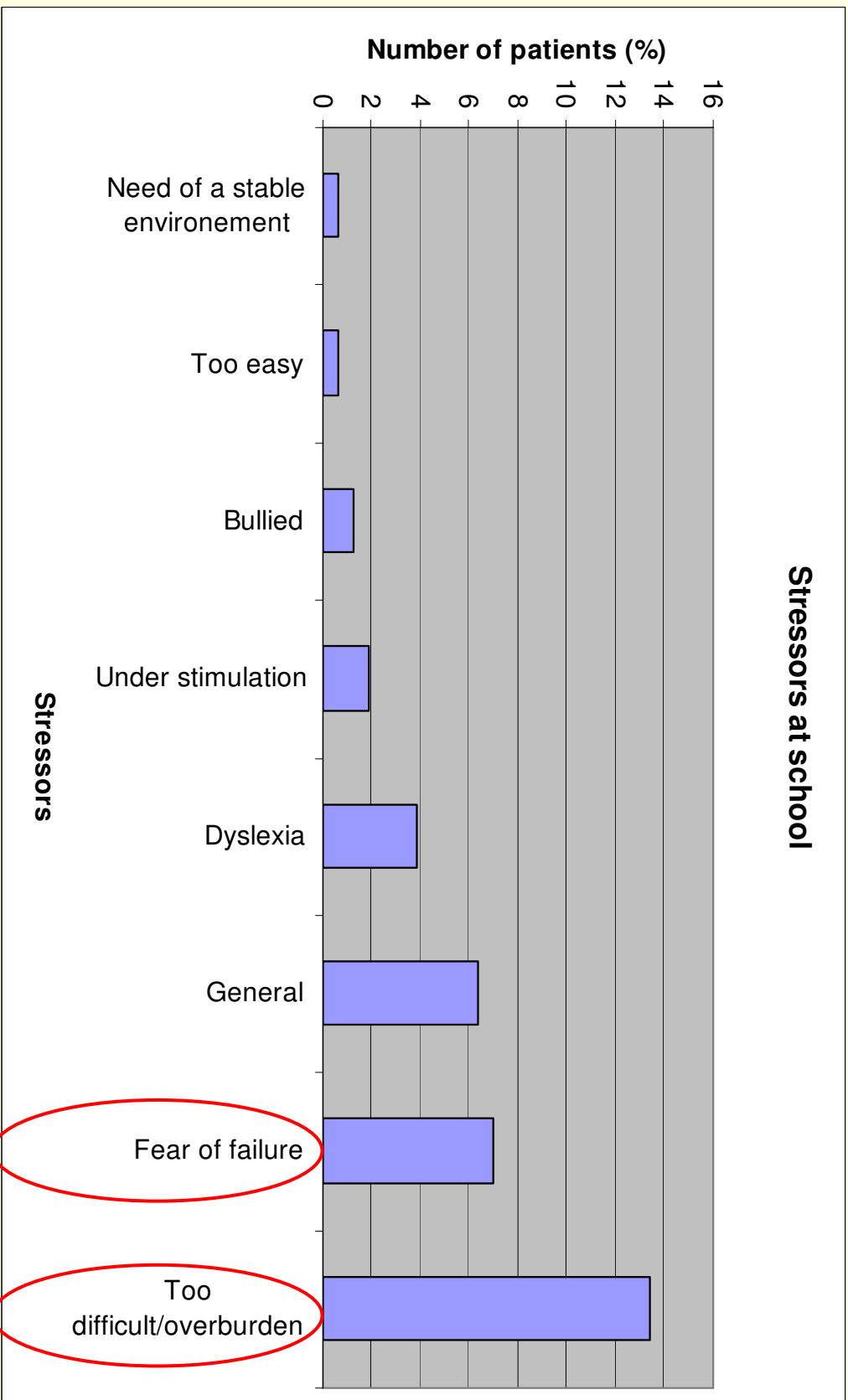

Psychologische factoren

Table 15: Evaluation by the psychologist during the carousel.

Stressoren op school

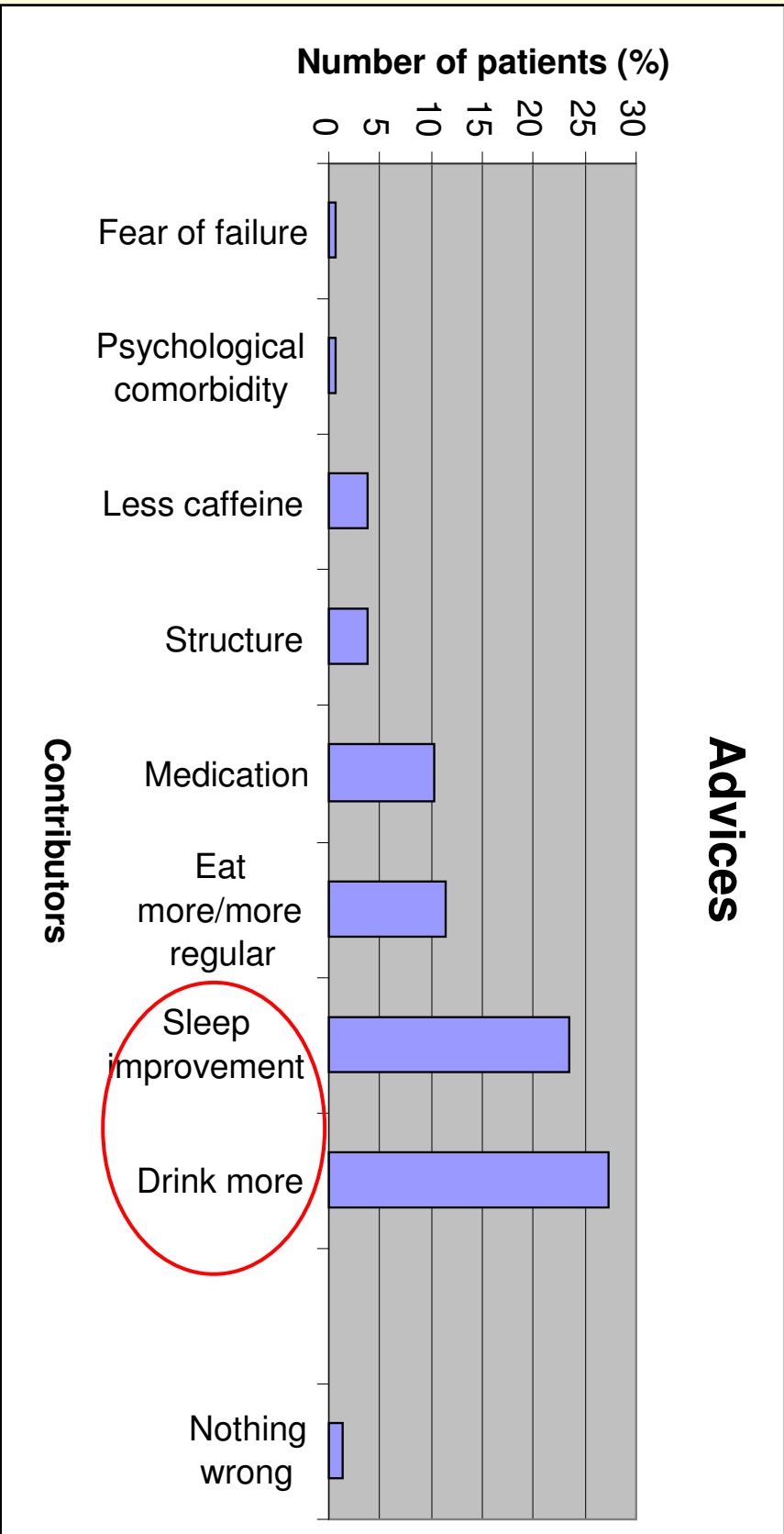
Onderzoek op psychologisch gebied door huisarts

- Wanneer is hoofdpijn ontstaan
 - Groep 2 → groep 3 ?
 - Overgang groep 8 → middelbare school?
- Stress op school/thuis etc.
- IQ?
- Faalangst?
- Perfectionisme?
- Etc.

Adviezen op psychologisch gebied

- Op zoek naar stressoren
- Aanpakken mbv ouders en school
- Sovatraining? Weerbaarheidstraining?
- Etc.

Algemene adviezen

Algemene adviezen bij hoofdpijn

- Drinken:

- min. 1.5 liter/dg
- Geen cola/ice tea

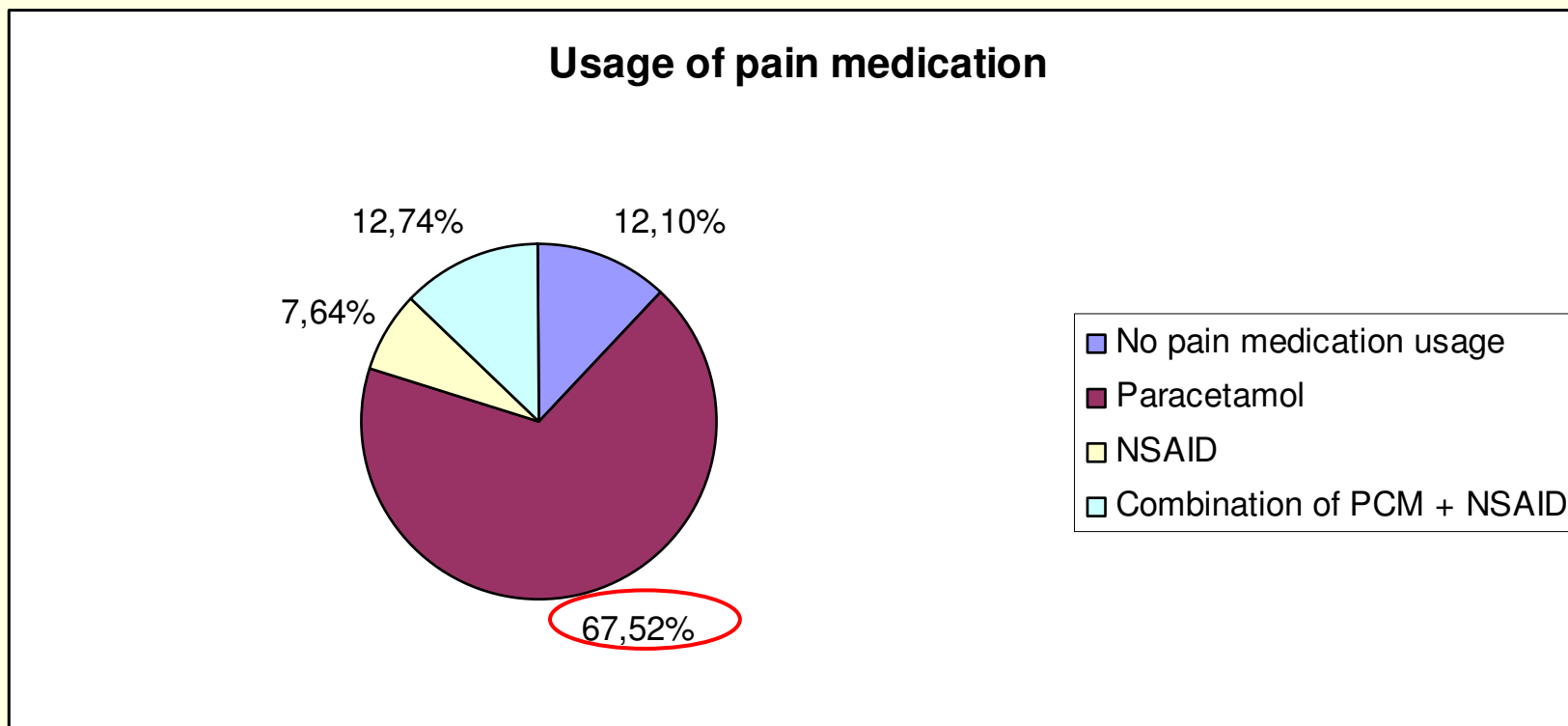
- Eten:

- Regelmaat
- Voldoende
- Bijvoorbeeld: geen chocolade

Algemene adviezen bij hoofdpijn

- Slapen
 - Voldoende slaap overeenkomstig leeftijd
- Structuur thuis
- Stoppen gebruik pijnmedicatie

Medicatie (over)gebruik

12,32% >/ 3 PCM/wk

Hoofdpijn door medicatie

- >/15 pcm/mnd
- >/10 triptanen/mnd
- Vaak hoofdpijn in de ochtend
- Advies: stoppen (liefst acuut) met inname

Take home messages

- Hoofdpijn bij kinderen
 - Probleem met vele gevolgen
 - Veel bijkomende factoren
- Huisarts kan in een vroeg stadium al een belangrijke rol spelen
- Hoe kunnen we samen verder het probleem aanpakken?

Bedankt voor de aandacht

Vragen?

Literatuur

1. Bandell-Hoekstra, I.E., Abu-Saad, H.H., et al., *Prevalence and characteristics of headache in Dutch schoolchildren*. Eur J Pain, 2001. **5(2):145-53**.
2. Guidetti, V.Galli, F., *Recent development in paediatric headache*. Current Opinion in Neurology 2001. **14:335-340**.
3. Laurell, K., Larsson, B., et al., *Prevalence of headache in Swedish schoolchildren, with a focus on tension-type headache*. Cephalalgia 2004. **24: 380-88**
4. Kristjansdottir, G., *Prevalence of pain combinations and overall pain: a study of headache, stomach pain and back pain among schoolchildren*. Scand J Soc Med. , 1997. **25: 58-63**.
5. Kröner-Herwig, B., Heinrich, M., et al., *Headache in German children and adolescents: a population-based epidemiological study*. Cephalalgia 2007. **27:519- 527**.
6. Wang, S.J., Fuh, J.L., et al., *Outcomes and predictors of chronic daily headache in adolescents. A 2-year longitudinal study*. Neurology 2007. **68:591-596**.
7. Pakalnis, A., Butz, C., et al., *Emotional Problems and Prevalence of Medication Overuse in Pediatric Chronic Daily Headache* J Child Neurol. , 2007. **22:1356-1359**.
8. Powers, S., Patton, S., et al., *Quality of life in childhood migraine: clinical impact and comparison to other chronic illnesses*. Pediatrics, 2003. **112:1-5**.
9. Bille, B., *A 40-year follow-up of school children with migraine*. . Cephalalgia 1997. **17:488-91**.